

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 60.179/1
van 10 november 2016

over

een voorontwerp van decreet ‘zur Zustimmung zu dem
Abkommen über soziale Sicherheit zwischen der Regierung des
Königreichs Belgien und der Regierung der Republik Türkei,
geschehen zu Ankara am 11. April 2014’

Op 30 september 2016 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Gezin, Gezondheid en Sociale Aangelegenheden van de Duitstalige Gemeenschap verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘zur Zustimmung zu dem Abkommen über soziale Sicherheit zwischen der Regierung des Königreichs Belgien und der Regierung der Republik Türkei, geschehen zu Ankara am 11. April 2014’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 20 oktober 2016. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Patricia DE SOMERE, staatsraden, Marc RIGAUX en Michel TISON, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rita VAN DEN EECKHOUT, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 10 november 2016.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN DECREET

1. Het voorontwerp van decreet strekt ertoe instemming te verlenen met de Overeenkomst ‘betreffende de sociale zekerheid tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Republiek Turkije’, ondertekend te Ankara op 11 april 2014 (artikel 1 van het ontwerp).

De overeenkomst van 11 april 2014 treedt in de plaats van het Algemeen Verdrag ‘tussen het Koninkrijk België en de Republiek Turkije betreffende de sociale zekerheid’, ondertekend te Brussel op 4 juli 1966.

Artikel 2 van het ontwerp strekt ertoe instemming te verlenen met de krachtens artikel 12 van de overeenkomst toegestane afwijkingen van de artikelen 7 tot 11 van de overeenkomst van 11 april 2014.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

2.1. Krachtens artikel 12 van de om instemming voorgelegde overeenkomst kunnen de bevoegde autoriteiten, in gemeenschappelijk akkoord, in het belang van bepaalde personen of categorieën van personen, voorzien in afwijkingen van de artikelen 7 tot 11 ervan. Een dergelijke mogelijkheid tot afwijking komt neer op een wijziging van in de overeenkomst vervatte regels.

Het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap dient ook in te stemmen met toekomstige wijzigingen aan een overeenkomst.¹ Weliswaar is het niet uitgesloten dat deze instemming vooraf wordt gegeven,² maar zulk een voorafgaande instemming is, om in overeenstemming te zijn met artikel 167, § 3, van de Grondwet, slechts aanvaardbaar voor zover het parlement weet binnen welke grenzen ze wordt verleend.³

In casu wordt in artikel 12 van de overeenkomst aangegeven van welke artikelen van de overeenkomst kan worden afgeweken en wordt bepaald dat die afwijkingen in het belang van bepaalde personen of categorieën van personen dienen te zijn. Aldus kan worden aangenomen dat de grenzen van de wijzigingsmogelijkheid voldoende zijn aangegeven.

Artikel 2 van het ontwerp van decreet kan dan ook geacht worden in overeenstemming te zijn met het voornoemde artikel 167, § 3, van de Grondwet. Wel dient in artikel 2 van het ontwerp te worden verwezen naar de juiste artikelen van de overeenkomst (“artikel 12” enerzijds, en “de artikelen 7 tot 11” anderzijds).

¹ J. VELAERS, *De Grondwet en de Raad van State, afdeling wetgeving*, Antwerpen, Maklu, 1999, 549-550.

² Cass. 19 maart 1981, *Arr.Cass.* 1980-81, 808 en *JT* 1982, 565, met noot J. VERHOEVEN; Cass. 2 mei 2002, nr. RC 02521-1 (Rolnr.C.99.0518.N).

³ Zie o.m. adv.RvS nr. 26.355/9 van 2 juli 1997 over een voorontwerp dat geleid heeft tot de wet van 11 maart 1999 ‘houdende instemming met het Memorandum van Overeenkomst over de Ontwikkelingssamenwerking tussen het Koninkrijk België en de Republiek Zuid-Afrika, ondertekend te Brussel op 16 maart 1995’ (*Parl.St.* Senaat 1998-99, nr. 1-1168/1, (13), 14), en andere adviezen vermeld door J. MASQUELIN, *Le droit des traités dans l'ordre juridique et dans la pratique diplomatique belges*, Brussel, Bruylant, 1980, 214-215 en 276-277 en door J. VELAERS, o.c., 550-551. Raadpl. ook J. VERHOEVEN, noot bij Cass. 19 maart 1981, *JT* 1982, 566.

2.2. Teneinde de parlementaire controle te versterken, kan aan het ontwerp nog een bepaling worden toegevoegd waarin wordt voorzien in de verplichting voor de regering om elke voorgenomen wijziging, althans van normatieve aard, van de artikelen 7 tot 11 van de overeenkomst, aan het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap mee te delen.⁴

3. Het gegeven dat met een wijziging voorafgaand werd ingestemd door het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap, houdt geen afwijking in van de verplichting die voortvloeit uit artikel 190 van de Grondwet en uit artikel 8 van de wet van 31 mei 1961 ‘betreffende het gebruik der talen in wetgevingszaken, het opmaken, bekendmaken en inwerkingtreden van wetten en verordeningen’ om die wijziging in het *Belgisch Staatsblad* bekend te maken opdat ze uitwerking zou hebben in het interne recht.

Artikel 190 van de Grondwet bepaalt dat alleen de wetgever bevoegd is om de vorm te bepalen waarin de wetten en verordeningen moeten worden bekendgemaakt opdat ze verbindend worden. Volgens het Hof van Cassatie geldt die grondwetsbepaling naar analogie voor internationale akten. Het Hof heeft immers geoordeeld dat verdragen niet aan particulieren kunnen worden tegengeworpen zolang ze niet integraal zijn bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.⁵

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Marnix VAN DAMME

⁴ Indien het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap zijn afkeuring van een wijziging zou laten blijken, zal de regering verplicht zijn die wijziging geen doorgang te laten vinden.

⁵ Cass. 11 december 1953, *Pas.* 1954, I, 298; Cass. 19 maart 1981, *JT* 1982, 565-567, noot J. VERHOEVEN.